Dosar nr. 4-3141/2024
4-23141291-12-4-03102023

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

14 mai 2025 mun. Chișinău
Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
în componență:
Președintele ședinței, judecătorul Ion Chirtoaca
Grefier Diana Cristea
În absența:
Persoanei în privința căreia s-a întocmit procesul-verbal Elena Beregoi
Agentului constatator Petru Samburschi

examinând în ședința de judecată publică, în limba română, cauza contravențională inițiată în privința lui **Elena Beregoi**, născută la *****, IDNP 0*****, cu domiciliu în r-ul *****, sat.***** pe faptul comiterii contravenției prevăzute de art. 63 alin. (1) din Codul contravențional,

c o n s t a t ă:

Fapta contravențională constatată.

1. Agentul constatator Petru Samburschi, îi incriminează lui **Elena Beregoi**, că la data de 17 septembrie 2023, ora 23:53, în mun. Chișinău, bd. Decebal, nr. 16 de către Boran Olga a fost depistat automobilul de unde i-au fost sustrase mai multe bunuri , fiind identificată persoana *****, fiul a fost dus mamei acestuia Beregoi Elena. Acțiunile făptuitoarei, de către agentul constatator au fost încadrate în baza art. 63 alin. (1) din Codul contravențional, potrivit căruia constituie contravenție *neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare de către părinți sau de către persoanele care îi înlocuiesc a obligațiilor de întreținere, de educare şi de instruire a copilului*.

Poziția participanților în ședință de judecată:

2. În ședință de judecată atât *contravenienta* Elena Beregoi, cât și agentul constatator Petru Samburschi, nu s-a prezentat, la acest aspect instanța de judecată menționează că, agentul constatator a fost citat în mod legal despre locul, data și ora ședinței de judecată ce se confirmă prin avizele de recepție anexate la dosar. Din considerentele enunțate și reieșind din conținutul prevederilor articolelor 454 și 455 Cod Contravențional, pentru a nu tergiversa examinarea cauzei, existând citarea legală a părților, instanța de judecată consideră posibilă examinarea cauzei, în lipsa acestuia. Suplimentar instanța de judecată precizează că, informații despre data locul și ora ședinței de judecată pe cauza dată au fost făcute publice și pe site-ul oficial al instanței de judecată, ce se asimilează cu citarea publică. Ținând cont de faptul că procedura de citare legală a fost respectată, instanța de judecată a dispus, în baza art. 382 din Codul contravențional, examinarea cauzei în lipsa acestuia.

Aprecierea instanței de judecată:

3. Verificând materialele cauzei contravenționale şi procesul verbal cu privire la contravenție sub aspectul îndeplinirii condițiilor de fond și de formă prevăzute de lege pentru valabilitatea sa în coroborare cu expunerile agentului constatator la materialele dosarului contravențional, instanța de judecată reține următoarele.

4. *În drept*, în conformitate cu art. 8 alin. (2) din Codul contravențional, este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională.

5. Potrivit art. 440 alin. (1) din Codul contravențional, constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare și de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a procesului verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, după caz, a dosarului în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.

6. Subsecvent art. 395 alin. (1) pct. 1) lit. b) din Codul contravențional, precizează că, instanța examinează cauzele contravenționale prevăzute la art. 61, **63–66**, 316–318[1], 320, 336 din același cod. Pe cale de consecință și în conformitate cu prevederile art. 400 alin. (4) şi (5) din Codul contravenţional, contravenţiile prevăzute la articolele 63–65 se constată de către angajaţii subdiviziunilor subordonate Ministerului Afacerilor Interne care exercită atribuţiile poliţiei, iar procesele verbale cu privire la contravenţiile prevăzute la articolele 63–65 se remit spre examinare în fond instanţei de judecată competente.

7. Instanța de judecată remarcă faptul că, art. 442 alin. (1) din Codul contravențional, stipulează că, procesul verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul. Procesul verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale și a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.

8. De asemenea, în conformitate cu prevederile art. 458 alin.(1) Cod Contravențional, examinând cauza contravențională, instanța de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenției imputate; b) existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei; c) vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional; d) existența circumstanțelor atenuante și/sau agravante; e) necesitatea sancționării și, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale; f) alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei.

9. În continuare, în vederea respectării garanțiilor sus indicate (la pct. 8 a prezentei hotărâri), instanța de judecată va verifica **legalitatea și temeinicia** procesului verbal cu privire la contravenție cu seria/nr. MAI06 062370 din 26.09.2023.

Sub aspectul legalității procesului verbal cu privire la contravenţie, instanța de judecată denotă că, motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părți, cât și din oficiu de către instanță întru asigurarea respectării principiului legalității și dreptății, consacrate expres în art. 5 și 7 din Codul contravențional.

10. Legea contravențională prevede redactarea procesului verbal cu privire la contravenție într-o anumită forma *„ad validitatem”*, cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond și de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit, iar în acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute la art. 443 al Codului contravențional sunt impuse agentului constatator la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție prin prisma art. 445 al Codului contravențional.

11. Instanța de judecată reține că procesul verbal cu privire la contravenție a fost întocmit și perfectat *în absenţa* făptuitoarei **Beregoi Elena**, fără să-i fie aduse la momentul întocmirii drepturile și obligațiile lui prevăzute de art. 34, 378, 384, 387 și 448 din Codul, fapt confirmat

prin lipsa semnăturii acesteia în toate rubricile necesare din procesul verbal cu privire la contravenție.

12. Mai mult ca atât, în procesul verbal cu privire la contravenție cu seria/nr. MAI06 062370 din 26.09.2023, pe *verso* este indicat expres de către agentul constatator despre întocmirea în absența persoanei a actului nominalizat, fiind reţinută semnătura agentului constatator şi a martorilor asistenţi, în privinţa cărora instanţa nu atestă dubii rezonabile privind dezinteresul acestora, adică fiind respectate prevederile art. 388 alin. (8) din Codul contravenţional, potrivit căruia, în cazurile prevăzute de lege, agentul constatator este obligat să asigure participarea la acţiunile procesuale *a persoanelor dezinteresate*, cu capacitate de exerciţiu deplină (*martor asistent*), pentru a atesta prin semnătură caracterul veridic al faptelor consemnate.

13. Totuşi, instanţa consideră că o omisiune gravă se atestă la materialele cauzei prin lipsa unei argumentări legale a constatării faptei şi întocmirii procesului verbal cu privire la contravenţie, **anume în absenţa făptuitoarei, ce reiese exclusiv din lipsa dovezii invitării persoanei vizate de la adresa de domiciliu stabilită în cadrul procesului contravențional intentat, la care agentul constatator nu a expediat și nu a întocmit o citație întru citarea legală a acesteia, a recurs la adoptarea arbitrară a procesului verbal cu privire la contravenție, incriminându-i într-un mod formal săvârșirea faptelor prevăzute de art. 63 alin. (1) din Codul contravențional**.

14. În concordanţă cu cele expuse, instanţa notează că agentul constatator a întocmit procesul verbal cu privire la contravenție cu seria/nr. MAI06 062370 din 26.09.2023, fără a dovedi citarea făptuitoarei anume în această zi, în cadrul unui proces contravențional, în acest sens agentul constatator eşuând în a-şi delimita atribuţiile sale oferite în calitate de executor judecătoresc şi pe cele de agent constatator. Mai mult ca atât la caz agentul constatator nu a întreprins nici o altă acțiune de înștiințare a contravenientei, mai mult atestându-se lipsa poziției acesteaia, aferent celor incriminate.

15. Din acest motiv, instanţa consideră că agentul constatator a adoptat o poziţie pur arbitrară de a constata faptele în lipsa persoanei **Beregoi Elena** şi nu a întreprins nici o acţiune în scopul citării legale a făptuitoarei în cadrul examinării, pentru a verifica versiunea sa, cerceta probele apărării sau asculta obiecţiile sale şi constatării contravenţiilor incriminate.

16. În argumentare, instanţa notează că potrivit art. 382 alin. (1) şi (3) din Codul contravenţional, citarea este o acţiune procedurală prin care autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională asigură prezentarea persoanei în faţa sa pentru desfăşurarea normală a procesului contravenţional şi se face în aşa fel ca *persoana chemată să primească invitaţia cu cel puţin **5 zile înainte** de data când ea trebuie să se prezinte în faţa autorităţii respective*, însă la caz, în modalitatea notificării efectuate de agentul constatator, s-a eşuat în acest context şi prin urmare făptuitoarea nu a putut să informeze autoritatea, indicând motivul, precum şi să convină cu privire la data şi ora când se va putea prezenta, ceea ce reprezintă o omisiune care afectează grav fondul cauzei şi îndeosebi dreptul acuzatei de a fi informat despre învinuirile aduse, în lumina dreptului său la apărare şi a egalităţii armelor ca parte a unui proces echitabil.

17. *A contrario*, instanţa statuează că persoana în privinţa căreia a fost întocmită procesul verbal cu privire la contravenţie nu a fost citată pentru această acţiune, fără a depune diligenţa necesară pentru a asigura notificarea exactă a făptuitoarei despre atragerea sa la răspundere contravenţională, omisiune care în accepţiunea instanţei a fost admisă de agentul constatator cu

bună-ştiinţă şi într-un mod arbitrar, cu încălcarea gravă a dreptului acuzatului la un proces echitabil în materia sa penală.

18. De asemenea, referitor la citarea persoanei, în cauza *Ziliberberg împotriva Moldovei (1 februarie 2005, nr. 61821/00, par. 40)*, Curtea a arătat că art. 6 al Convenţiei, interpretat în ansamblu, garantează dreptul persoanei acuzate de a participa efectiv la procesul său penal, ce include *inter alia* nu doar dreptul de a fi prezent, dar şi de a asculta şi a urmări procesul, iar acest drept face implicit parte din esenţa conceptului procedurii contradictorii şi poate fi, de asemenea, dedus din garanţiile prevăzute în sub-paragrafele (c), (d) şi (e) ale paragrafului 3 al articolului 6 - *„să se apere el însuşi”*, *„să întrebe sau să solicite audierea martorilor”* şi *„să fie asistat în mod gratuit de un interpret, dacă nu înţelege sau nu vorbeşte limba folosită la audiere”*.

19. În acest mod, ca şi în speţa Ziliberberg, instanţa opinează că este dificil de a vedea în această cauză cum **Beregoi Elena** ar fi putut să-şi exercite aceste drepturi fără a fi prezent în această cauză, or în esenţă, ultima pur şi simplu nu a putut face acest lucru, deoarece ea nu a fost informă anticipat despre examinarea cauzei sale.

20. Potrivit Recomandări nr. 54 din 7 decembrie 2013, atât în cazul în care destinatarul refuză să primească citaţia sau înştiinţarea, cât şi în cazul schimbării adresei pe parcursul procesului, dacă partea sau reprezentantul nu a comunicat instanţei noua adresă, persoana se va considera înştiinţată despre locul, data şi ora şedinţei de judecată sau despre locul, data şi ora efectuării unui act procedural, doar, dacă înştiinţarea a avut loc cu respectarea condiţiilor legale, care în accepţiunea instanţei au fost omise prin nerespectarea prevederilor art. 382 din Codul contravenţional în acest caz.

21. Astfel, instanţa notează că agentul constatator nu s-a conformat dispoziţiilor legale şi imperative ale art. 443 alin. (6) din Codul contravențional, potrivit căruia *faptul absenţei persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional* ori al refuzului acesteia de a semna procesul verbal se consemnează în procesul verbal şi se certifică prin semnătura cel puțin a unui martor, indicându-se şi datele de identitate ale acestuia *(numele, prenumele, adresa de domiciliu şi numărul de telefon)*, de la care nu se admit derogări, or conform alin. (5) din aceiaşi normă, procesul verbal se semnează pe fiecare pagină de agentul constatator, dar şi *de persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional*.

22. În aceeași ordine de idei, instanţa interpretează prevederile enunţate în modul că în toate cazurile organul de constatare urmează iniţial să se asigure de întocmirea procesului verbal cu privire la contravenţie în prezenţa făptuitorului şi doar ulterior, motivând lipsa acestuia, poate recurge deja la adoptarea acestui act în absenţa persoanei vizate.

23. Astfel, instanţa reiterează că o asemenea omisiune a agentului constatator privind lipsa invitării făptuitoarei la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenţie nu mai poate fi apreciată ca fiind irelevantă sau insignifiantă în raport cu fondul cauzei, or în acest mod s-au cauzat repercusiuni evidente dreptului la apărare al acuzatei, de a participa la administrarea probelor, să înainteze obiecții, cereri, demersuri, să ia cunoștință de procesul verbal încheiat de agentul constatator, să ceară completarea lui cu circumstanțele care, în opinia sa, trebuie să fie consemnate şi inclusiv altor garanţii, care sunt imperativ şi expres stipulate în art. 384 alin. (2) din Codul contravenţional.

24. Mai mult ca atât, conform alin. (3) din ultimul articol, realizarea de către persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional a drepturilor sale ori renunţarea la realizarea acestor drepturi nu poate fi interpretată în detrimentul persoanei şi nicidecum în opinia instanţei, nu poate avea consecinţe nefavorabile pentru ea.

25. La fel, potrivit art. 378 din Codul contravenţional, în procesul contravenţional, autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională este obligată să asigure părţilor şi altor participanţi la proces deplina exercitare a drepturilor procesuale în condiţiile prezentului cod.

26. Aşadar, la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenţie, prin acţiunile agentului constatator, în lipsa motivelor pentru care s-a recurs la adoptarea acesteia în lipsa făptuitoarei, instanţa opinează că legea contravențională a fost aplicată în **mod extensiv, arbitrar, neechitabil şi exclusiv defavorabil faţă de Beregoi Elena**, fapt interzis de lege, prin ce a încălcat drepturile şi libertățile constituționale și dreptul la un proces echitabil ale persoanei acuzate, care în final afectează iremediabil şi esenţial fondul cauzei.

27. În subsidiar, în conformitate cu prevederile art. 445 alin. (2) din Codul contravenţional, este statuat că ***alte încălcări ale art.443*** sau ***ale altor norme imperative*** din prezentul cod, pot să ducă la nulitatea procesului verbal cu privire la contravenție, doar ***în cazul în care acestea afectează în mod esențial fondul cauzei***.

28. Respectiv, conform art. 381 din Codul contravențional, orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanței de judecată competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime, iar cu referire la probe, art. 425 alin. (6) din acelaşi Cod, consacră că *nu* pot fi admise ca probe *informațiile acumulate prin încălcarea esenţială a drepturilor şi libertăților constituționale ale persoanei, inclusiv dreptul la apărare*, iar conform alin. (2) din acelaşi articol coroborat cu prevederile art. 442 şi 443 din acelaşi cod, *procesul verbal cu privire la contravenție reprezintă un mijloc de probă*, prin care au fost stabilite anumite circumstanțe de fapt.

29. În concordanță cu cele expuse, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a susținut că o acuzație înseamnă nu numai notificarea oficială a unei prezumții că o persoană a comis o faptă penală, dar și orice măsură care afectează substanțial situația suspectului (a se vedea *Padin Gestoso împotriva Spaniei (dec.)*, 8 decembrie 1998).

30. Prin urmare, instanța conchide că este obligația pozitivă a autorităților statului de a informa persoana referitor la învinuirea adusă, or înaintarea unei acuzări sunt în corelație directă cu dreptul acuzatului de a participa la cazul de învinuire a sa într-o faptă ilicită.

31. Concomitent, instanţa relevă că nu poate fi imputată acuzatului în materie penală culpa de neparticipare în cadrul **procesului**, în contextul în care autoritățile la caz, nu și-au onorat în modul corespunzător **obligația de înștiințare a acesteia pe marginea intentării procedurii contravenționale pe numele său, nu i-a fost adusă la cunoștință învinuirea și nu i-a fost acordată posibilitatea de a-și prezenta alegațiile pe marginea acestora, ca în speța pendinte**.

32. Instanţa de judecată reiterează că într-adevăr o procedură care se desfăşoară în absenţa acuzatului nu este în sine incompatibilă cu art. 6 din Convenție, dar este produsă o denegare de justiție atunci când asupra cauzei unui individ condamnat *in absentia*, se va pronunța o instanţă, fără ca *acesta să fie audiat cu privire la temeinicia acuzaţiei în fapt şi în drept* sau atunci când *nu s-a stabilit că acesta a renunţat expres la dreptul său de a se prezenta şi de a se apăra* ori că *a avut intenția de a se sustrage de la justiţie* [*Sejdovic împotriva Italiei (MC)*, par. 82], iar în speță, instanţa nu a constatat nici faptul, nici intenţia certă a făptuitorului de a se eschiva sau de a renunţa la garanţiile impuse prin art. 6 din Convenţie **în faţa agentului constatator**, pe cazul dat de învinuire a sa, sau cel mult, agentul constatator nu a probat prin citarea corectă şi legală a persoanei circumstanţele nominalizate *supra*.

33. Având în vedere cele menționate, în contextul nerespectării exigențelor legale impuse prin art.443 şi 445 din Codul contravențional, care sunt norme procedurale şi esențiale în

prezentul caz. Din considerentele enunțate mai sus, nu se mai impune nici analiza de către instanță a altor motive de fapt invocate de către agentul constatator sau a probelor prezentate în argumentarea acuzării şi susținerea poziţiei apărării, la cauza contravențională.

34. În continuare, potrivit art. 461 alin. (2) din Codul contravențional, procesul contravențional poate fi încetat și în alte cazuri decât cele prevăzute la alin. (1) din același articol, doar dacă se constată că lipsa unei mențiuni în procesul verbal cu privire la contravenție afectează în mod esențial fondul cauzei și aceasta nu poate fi înlăturată de către instanța de judecată.

35. În această ordine de idei, instanța de judecată a constatat prezenta la caz a condițiilor prevăzute de prevederile art.445 alin.(2) din Codul contravențional în sensul *altor încălcări ale art. 443* şi/sau *altor norme imperative*, la încheierea procesului verbal cu privire la contravenție cu seria/nr. MAI06 062370 din 26 septembrie 2023, motiv pentru care în ordinea art. 461 alin. (2) din același cod, va dispune încetarea procesului contravențional în acest caz, pentru învinuirea adusă lui **Beregoi Elena**, conform art. 63 alin. (1) din Codul contravențional.

36. Concomitent, din cuprinsul art.462 din Codul contravențional rezultă că, atunci când examinează cauza contravențională, instanța de judecată trebuie să pronunțe una din aceste două soluții: a) încetarea procesului contravențional sau b) declararea vinovăției persoanei care a comis contravenția imputată și, după caz, stabilirea sancțiunii contravenționale, aplicarea măsurii de siguranță sau înlăturarea executării sancțiunii.

37. Prin urmare, în circumstanțele de fapt și de drept enunțate, procesul verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 062370 din 26 septembrie 2023 urmează a fi anulat, iar procesul contravențional intentat de către agentul constatator în persoana OS al SP-2 a IP Botanica Samburschi Petru în privința lui **Beregoi Elena**, pe semnele contravenției prevăzute art. 63 alin. (1) din Codul contravențional, urmează a fi încetat, din motiv că există alte circumstanțe care afectează în mod esențial fondul cauzei și acestea nu poate fi înlăturate de către instanța de judecată.

38. În baza celor prezentate și având în vedere prevederile articolelor 421 alin. (3), 425 alin. (6) lit. c), 445 alin. (2), 460, 461 alin. (2) şi 462-463 din Codul contravențional, instanța de judecată,

h o t ă r ă ş t e:

Se declară nul procesul verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 062370 din 26 septembrie 2023, întocmit de către agentul constatator în persoana OS al SP-2 a IP Botanica Samburschi Petru pe semnele contravenție prevăzute de articolul 63 alin. (1) din Codul contravențional, în privința lui **Beregoi Elena**, din motivul admiterii de agentul constatator a încălcărilor prevăzute de art.443 şi *ale altor norme imperative, care afectează în mod esențial fondul cauzei*.

Se încetează procesul contravențional pornit în privința lui **Beregoi Elena**, născută la *****, inițiat pe semnele contravenției prevăzute de articolele 63 alin. (1) din Codul contravențional, din motiv că există alte circumstanțe care afectează în mod esențial fondul cauzei și acestea nu pot fi înlăturate de către instanța de judecată.

Hotărârea poate fi atacată cu recurs, în termen de 15 (cincisprezece) zile, la Curtea de Apel Centru, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani).

Președintele ședinței,

Judecător **Ion Chirtoaca**